

HET HOF VAN JUSTITIE VAN SURINAME

BESCHIKKING INZAKE VERZOEK EX ARTIKEL 376 VAN HET WETBOEK VAN STRAFVORDERING

Gelezen de verklaring van appel d.d. 1 februari 2017, afgelegd namens het Openbaar Ministerie door de auditeur-militair mr. R.H. Elgin bij de griffier van het Hof van Justitie en het appèlschriftuur d.d. 1 februari 2017, ingediend ter griffie van het Hof van Justitie op 1 februari 2017 waarbij in appel wordt gekomen tegen de beschikking van de Krijgsraad van maandag 30 januari 2017 in de strafzaak tegen de verdachte **Ritfeld, Edgar Wilfred** met conclusie van de Procureur-Generaal dat hij in het belang der wet het Hof verzoekt om de beslissing van de Krijgsraad te vernietigen en opnieuw rechtdoende te beslissen dat het bevel van de regering gehandhaafd blijft;

Gelet op 's Hovens beschikking d.d. woensdag 15 februari 2017, waarbij de behandeling van het verzoek is bepaald voor dinsdag 07 maart 2017;

Gezien de stukken, waaronder de Resolutie d.d. 29 juni 2016 no. 568/RP houdende bevelen aan de Procureur-Generaal in het belang van de Staatsveiligheid, met betrekking tot de vervolging in dit concrete geval dat bij de Krijgsraad in behandeling is over de gebeurtenissen op 7, 8 en 9 december 1982 en de beschikking van de Krijgsraad d.d. 30 januari 2017 in de zaak van het Openbaar Ministerie (hierna ook O.M.) tegen **Ritfeld, Edgar Wilfred**;

Gezien de overige zich in het Raadkamerdossier bevindende bescheiden, waaronder het proces-verbaal van het verhandelde ter Raadkamerzitting van het Hof van Justitie van 7 maart 2017, waarvan de inhoud hier als geïnserieerd moet worden beschouwd;

Gehoord in Raadkamer d.d. 7 maart 2017 de Procureur-Generaal namens het O.M. en de raadsman van de verdachte mr. G.R. Sewcharan, advocaat;

Overwegende, dat namens de Procureur-Generaal door de auditeur-militair in het appèlschriftuur is aangevoerd dat:

- op de zitting van de Krijgsraad in de Burgerkamer bij de behandeling van de strafzaak tegen de verdachten Bouterse, Desire Delano; Boerenveen, Etienne Leonel; Gorre, Arthy Frank en Stolk, Jimmy Edgar, de Krijgsraad heeft beschikt dat de verdere vervolging tegen de verdachten voornoemd moet worden voortgezet en heeft bepaald dat het Openbaar Ministerie bij monde van de Auditeur-militair het woord voor requisitoir moet houden;
- de Procureur-Generaal in belang der wet het noodzakelijk acht beroep aan te tekenen tegen vermelde beslissing;
- het Hof van Justitie van Suriname immers op grond van een beslissing ex artikel 4 van het Wetboek van Strafvordering, de Procureur-Generaal heeft opgedragen de vervolging tegen voornoemde verdachten in te stellen en dat hieraan uitvoering is gegeven, waardoor de strafzaak tegen voornoemde verdachten aanhangig is gemaakt ter terechtzitting van 30 november 2007;
- bij Resolutie d.d. 29 juni 2016 afkomstig van de regering van de Republiek Suriname een bevel is gegeven aan de Procureur-Generaal, strekkende tot het beëindigen van de vervolging en aan dat bevel ruim twintig redengevende en zwaarwichtige overwegingen zijn aangedragen, leidende tot de conclusie dat de staatsveiligheid in gevaar wordt gebracht bij voortzetting van onderhavig proces;

- vermeld bevel door het Openbaar Ministerie in het geding is gebracht ter terechtzitting van 30 juni 2016 en hebben verdachten en/of hun raadslieden op uitnodiging van de Krijgsraad zich uitgelaten omtrent vermeld bevel op 5 augustus 2016;
- de Krijgsraad op de zitting van 30 januari 2017 uitspraak heeft gedaan omtrent het verder verloop van de strafzaken, één en ander naar aanleiding van het gegeven bevel. Kort samengevat heeft de Krijgsraad gesteld dat het vermeld bevel aan de Procureur-Generaal is gericht en niet aan de Krijgsraad, weshalve de Krijgsraad heeft gesteld niet te zullen treden in de inhoudelijke beoordeling van het gegeven bevel, doch voorbij te gaan aan dit bevel om redenen vermeld in de beschikking;
- de Procureur-Generaal thans geconfronteerd is met het feit dat de twee organen van staat die bevoegd zijn om de vervolgingsmonopolie van het Openbaar Ministerie te doorbreken en hem daartoe bevelen te geven, zulks gedaan hebben, waardoor de Procureur-Generaal thans het nodig acht dat het hoogste rechtscollege van de Staat een oordeel geeft met betrekking tot welk bevel van hogere orde is en of de beslissing van de Krijgsraad zoals gegeven, het bevel van de regering te niet kan doen c.q. terzijde kan schuiven en of de vraag of de Krijgsraad zich niet uitdrukkelijk had moeten uitlaten over de inhoud van de resolutie d.d. 29 juni 2016;

Overwegende, dat de Procureur-Generaal daartoe in de gelegenheid gesteld het ingestelde appel heeft toegelicht, één en ander zoals verwoord in het proces-verbaal van de raadkamerzitting, hetwelk hier als herhaald en geïnsereerd dient te worden aangemerkt;

Overwegende, dat de raadsman van de verdachte daartoe in de gelegenheid gesteld heeft aangevoerd, overeenkomstig de inhoud van de door hem aan het Hof overgelegde pleitnota, welke inhoud hier als herhaald en geïnsereerd dient te worden beschouwd, en wel met conclusie primair tot niet-ontvankelijkverklaring van het O.M. in het ingestelde hoger beroep en subsidiair tot afwijzing ervan, met het verzoek de beslissing van de Krijgsraad te corrigeren en deze te typeren als een uitspraak;

Overwegende, dat de verdachte daartoe in de gelegenheid gesteld - zakelijk weergegeven - heeft aangevoerd, dat hij volledig staat achter hetgeen zijn raadsman mr. G.R. Sewcharan naar voren heeft gebracht;

Overwegende, dat de Procureur-Generaal op de uitdrukkelijke vraag van de Fungerend-President van de Raadkamer, welke krachtens het Wetboek van Strafvordering genomen vordering niet is toegewezen door de Krijgsraad waartegen het Openbaar Ministerie meent appel te mogen instellen en met name op welk artikel van het Wetboek van Strafvordering genoemde vordering berust, heeft gereageerd door te stellen - zakelijk weergegeven - dat er geen specifiek artikel is opgenomen in de wet die het Openbaar Ministerie dit recht geeft, maar dat binnen het systeem van het Wetboek van Strafvordering, tijdens de loop van het proces zich omstandigheden kunnen voordoen welke het Openbaar Ministerie aanleiding kunnen geven een vordering in te dienen om het strafproces te doen beëindigen;

Overwegende, dat het Hof preliminair dient na te gaan in hoeverre op de hierboven bedoelde door de Krijgsraad genomen beslissing de mogelijkheid van appel ex artikel 376 van het Wetboek van Strafvordering (hierna ook Sv) voor het O.M. openstaat;

Overwegende, dat in dit kader het van belang is de artikelen 375 en 376 Sv nader te bezien, welke als volgt luiden:

"Artikel 375

1. *Tegen beschikkingen staat hoger beroep niet open, en tegen beslissingen of handelingen is een bezwaarschrift niet toegelaten, dan in gevallen bij dit Wetboek bepaald.*
2. *Hoger beroep kan slechts worden ingesteld tegen de beschikking in haar geheel, een bezwaarschrift slechts worden ingediend tegen de beslissing of handeling in haar geheel.*

Artikel 376

1. *Voor zover niet bijzondere bepalingen het recht van beroep van het openbaar ministerie regelen, kan dit van alle beschikkingen van de rechter-commissarissen of de kantonrechter, waarbij een krachtens dit Wetboek genomen vordering niet is toegewezen, bij het Hof binnen drie dagen in hoger beroep komen.*
2. *Het Hof beslist zo spoedig mogelijk."*

Overwegende, dat, gelet op de bewoordingen van voormelde wetsbepalingen, het evident is dat er sprake moet zijn van een specifiek in de wet genoemde geval waarbij er een beschikking is gegeven danwel dat er sprake is van een door de Rechter-Commissaris danwel Kantonrechter (oftewel de Krijgsraad i.c.) gegeven afwijzende beschikking op een krachtens het Wetboek van Strafvordering gedane vordering van het Openbaar Ministerie, alvorens het O.M. daartegen binnen 3 dagen in beroep kan komen bij het Hof van Justitie;

Overwegende, dat nu er geen sprake is van een specifiek in het Wetboek van Strafvordering aan te wijzen geval waarbij tegen een gegeven beschikking de mogelijkheid van appel openstaat, één en ander als bedoeld in artikel 375 lid 1 Sv, ingevolge het bepaalde in artikel 376 lid 1 Sv dient te worden onderzocht welke op het Wetboek van Strafvordering gestoelde vordering door het O.M. bij de Krijgsraad is gedaan waarop door de Krijgsraad afwijzend is beslist;

Overwegende, dat, nu het O.M. in beroep komt tegen de beschikking van de Krijgsraad d.d. 30 januari 2017, het ervoor moet worden gehouden dat het appel van het O.M. zich richt tegen de beslissing zoals vervat in die beschikking;

Overwegende, dat nergens uit de inhoud van meergenoemde beschikking valt af te leiden dat er **enige vordering** door de auditeur-militair is gedaan waarop vervolgens door de Krijgsraad afwijzend is beslist; dat het voorgaande als consequentie heeft dat het O.M. met een niet-ontvankelijkheid van het ingestelde appel dient te worden begroet aangezien de voorwaarde genoemd in artikel 376 lid 1 Sv niet is vervuld;

Overwegende, dat uit de inhoud van de beschikking wel blijkt dat aan de Krijgsraad het **verzoek** is gedaan om met onmiddellijke ingang het strafproces te beëindigen en wel naar aanleiding van een resolutie no.568/RP van 29 augustus 2016, in welke resolutie de Procureur-Generaal is bevolen om de vervolging c.q. de verdere vervolging van de in aanmerking komende personen met betrekking tot de gebeurtenissen op 7, 8 en 9 december 1982 met onmiddellijke ingang te beëindigen; dat, voor zover dit verzoek gedaan door de auditeur-militair aan de Krijgsraad dient te worden opgevat als een vordering, de vraag aan de orde is of het Wetboek van Strafvordering voorziet in een mogelijkheid voor het O.M. om bij de zittingsrechter c.q. de Krijgsraad gedurende de behandeling van de

strafzaak op de terechtzitting een vordering tot onmiddellijk beëindigen van het strafproces neer te leggen c.q. te vorderen dat het strafproces onmiddellijk wordt beëindigd;

Overwegende, dat op de uitdrukkelijk daartoe aan de Procureur-Generaal gestelde vraag, neerkomende hierop of er een wetsartikel in het Wetboek van Strafvordering is aan te wijzen waarop een dergelijke vordering berust, de Procureur-Generaal zelf heeft aangegeven dat een dergelijk artikel in het Wetboek van Strafvordering niet aangewezen kan worden doch baseert de Procureur-Generaal die bevoegdheid (om het rechtsmiddel van appel in onderhavige geval in te stellen) op het systeem van het Wetboek van Strafvordering;

Overwegende dienaangaande, dat naar het oordeel van het Hof een dergelijke bevoegdheid van het O.M. niet blijkt uit de inhoud van het Wetboek van Strafvordering noch valt een dergelijke bevoegdheid af te leiden uit het systeem van het Wetboek van Strafvordering, zoals door de Procureur-Generaal is gesteld; dat voor zover de Procureur-Generaal beoogt een parallel te trekken met het in het Nederlands strafvorderlijk systeem bestaande buitengewoon rechtsmiddel Cassatie 'in het belang der wet' waarbij de rechtseenheid en de rechtsvorming centraal staan, dit door hem niet genoegzaam is onderbouwd daargelaten dat voormeld buitengewoon rechtsmiddel niet is opgenomen in het Surinaams Wetboek van Strafvordering en dus ook geen deel uitmaakt van het Surinaamse strafvorderlijk systeem;

Overwegende, dat integendeel het strafprocessuele legaliteitsbeginsel neergelegd in artikel 1 van het Wetboek van Strafvordering, in samenhang gezien met het gesloten stelsel van rechtsmiddelen, hetgeen inhoudt dat de wet nauwkeurig aangeeft wanneer er een rechtsmiddel openstaat en welk dit is (zie ook mr. G.J.M. Corstens, het Nederlands strafprocesrecht, 6^e druk, p. 752) en dat wel gestoeld is op het systeem van het Wetboek van Strafvordering, zich daartegen verzet; dat het O.M. met zijn bezwaren tegen tussenuitspraken (als zodanig kan de beslissing van de Krijgsraad d.d. 30 januari 2017 worden gekwalificeerd) dient te wachten tot er een einduitspraak is en, als daartegen een rechtsmiddel kan worden ingesteld, dit rechtsmiddel dan dient aan te wenden en gelijktijdig, althans vóór het aflopen van de beroepstermijn, tegen tussen- of bijkomende uitspraken dient op te komen (zie ook mr. G.J.M. Corstens, het Nederlands strafprocesrecht, 6^e druk, p. 754);

Overwegende ten overvloede, dat de wetsbepaling opgenomen in artikel 1 van het Wetboek van Strafvordering neergelegd en luidende "Strafvordering heeft alleen plaats op de wijze bij wet voorzien" tezamen met het bepaalde in artikel 1 lid 1 van het Wetboek van Strafrecht luidende "Geen feit is strafbaar dan uit kracht van een daaraan voorafgegane wettelijke strafbepaling" beoogt de democratische immers wettelijke grondslag van de strafrechtspleging te verzekeren; dat die een zekere waarborg vormt voor de vrijheid van het individu; dat de grondslag van het strafvorderlijk legaliteitsbeginsel is dus de rechtszekerheid van de burger; dat hij niet is overgeleverd aan de willekeur van de met strafrechtstoepassing belaste instanties te weten de rechter en bestuurlijke instellingen;

Overwegende, dat het hiervoor overwogene tot de conclusie leidt, dat, aangezien er wettelijk geen rechtsmiddel tegen de beslissing van de Krijgsraad d.d. 30 januari 2017 openstaat en er geen gronden zijn aangevoerd door de vervolging die een doorbreking van het appelverbod zouden kunnen rechtvaardigen, het O.M. niet-ontvankelijk zal worden verklaard in het ingestelde appel en de zaak zal worden terugverwezen naar

ter voortzetting van de behandeling van de zaak op de terechtzitting in de stand waarin het zich het laatst bevond en wel zoals beslist in de beschikking van de Krijgsraad d.d. 30 januari 2017 ;

Overwegende, dat het Hof, gelet op het voorgaande, niet toekomt aan bespreking van de overige stellingen van partijen en derhalve zal beslissen als na te melden;
Gezien de betreffende wetsartikelen;

BESCHIKKENDE IN HOGER BEROEP:

Verklaart het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk in het ingestelde hoger beroep;

Verwijst de zaak terug naar de Krijgsraad ter voortzetting van de behandeling met inachtneming van het hiervoor overwogene.

Aldus gegeven te Paramaribo in Raadkamer van het Hof van Justitie belast met de behandeling van militaire zaken in hoger beroep op 11 mei 2017 door: mr. D.D. Sewratan, fungerend-president, mr. A. Charan, lid en kolonel D. Kamperveen, lid-plaatsvervanger tevens militair deskundige, in tegenwoordigheid van mr. S. Ghopie, fungerend-griffier.
w.g. S. Ghopie

w.g. D.D. Sewratan

w.g. A. Charan

w.g. D. Kamperveen

Voor afschrift,
De Griffier van het Hof van Justitie,
(mr. M.B. van Genderen Relyveld)

The seal of the Court of Justice of Suriname is circular. It features a central emblem with a shield and a crown, surrounded by the text 'HOF VAN JUSTITIE' at the top and 'SURINAME' at the bottom.